

kort geding

Theater

Happymess

Op reis tot 27 mei

www.compagniebarbarie.be

★★★★☆

Niet langer David Lynch is dé cineast die theatermakers inspireert. Hun nieuwe lieveling heet Roy Andersson. De Zweedse regisseur van *Songs from the second floor* en *You, the living* schetst een veel menselijker soort vervreemding, een veel banaler soort surrealisme.

Zijn figuren zijn het treurige restafval van een wereld die te snel gaat: vereenzaamde losers tegen vaalbleek behang. Ze staren voor zich uit, sloffen door hun leven. Houvast vinden ze enkel nog in aloude, zinloze rituelen. 'Ocharme', grijns je.

Precies zulke *nobodies* zie je ook in *Happymess*, de derde productie van Compagnie Barbarie. Zeven dametjes bevolken een kaal parochiezaaltje, of de kofiekamer van een psychiatrisch tehuis. Zoals steeds bij Barbarie zijn ze in hoogst onsexy uniformpjes gestoken: hier een combinatie tussen doorschijnende regenjasjes en oma's linteriekast.

Waarom ze hier samenzijn? Gewoon, leven is tot elkaar veroordeeld zijn. De zeven staren elkaar aan, blijven loensen. Wassenbeelden met een hoek af. Steeds opnieuw schuifelen ze aan voor kopjes thee zonder smaak. Eentje krijgt een cadeau dat er geen is, een ander een verkeerd verbonden telefoontje van haar zoon.

Zoals elke tragikomedie is *Happymess* één grote missing link, één fijn geslepen mislukking. Maar de echte tristesse ontstaat pas door de schijn die de dametjes proberen op te houden dat het niet zo is. Hun lachen is een kramp, hun huilen een act om aandacht. Echt ongelukkig zijn blijft in deze wereld vol breed geafficheerd succes een huizenhoog taboe.

Ongelukkig zijn blijft in deze wereld een taboe

Voor de schilderachtige stijl waarin Barbarie dat problematiseert, maakt dit werkstuk bijzonder. Gepraat wordt er nauwelijks, het geheel verloopt tergend traag: de tijd die nodig is om van kleine details hele verhalen te maken. Timing wordt verbeelding. Dat is meteen het verschil tussen de hollywoodiaanse en de theatrale tragikomedie. De ene speelt op herkenning, de andere op vervreemding. De kunst is die afstand te overbruggen met visuele spanning. Dat lukte de Barbaries op de première nog niet elk moment, maar hun fantasie is die van Andersson meer dan waard.

De grote winst van *Happymess* is dat hun fase van simpele sketches overwonnen is. Meer dan ooit bespelen deze zeven theatermaaksters, ex-schoolge-noten van het Rits, de kracht van de gezamenlijke uitdrukking, voorbij de nummertjes van elk apart. Een collectief ben je niet, je wordt het.

WOUTER HILLAERT